

Region Västerbotten

Regionplan

•• Sverigedemokraternas budget för 2023 och regionplan till 2026.

Regionplan 2023–2026

Förord

**Ansvarstagande krävs i regionplaneringen framöver. Personalen behöver återhämtning – och regionen behöver personal.
En god styrning krävs. Sverigedemokraternas regionplan är en garant för detta.**

Många inom vården är överarbetade. Redan innan pandemin var vårdpersonalen på många håll överbelastade. Det leder i sin tur till ytterligare sjukskrivningar, och det till sämre patientsäkerhet, stigande hyrpersonalkostnader och även sämre tillgänglighet.

Samtidigt befinner sig regionen i en exceptionellt ansträngd ekonomisk situation. Samtidigt kräver läget att vi sörjer för tillräckliga resurser

Vård måste få tillräckliga resurser. Sverigedemokraterna har vart tydliga med att vi sätter vård- och vårdpersonal i första rum. Men vi har inte fått gehör för våra prioriteringar på vård och vårdpersonal. Istället har övriga partier återkommande prioriterat ökande administration, politikerstyrd – beslutad och skattefinansierad – kultur, till och med under pandemi; onödiga projekt inom regional utveckling och en överflödigt förtroendemannorganisation.

Jag är väldigt stolt över vår fullmäktigegrupps konsekventa ambition att prioritera satsningar på vård och vårdpersonal. Vi har som enda parti haft dessa ambitioner. Detta följer med även som vi inleder en ny mandatperiod.

Administration, kultur, regional utveckling och förtroendemannorganisation inte fått samma medel som övriga partier konsekvent verkat för.

Samtidigt behöver vi idag främst försöka tillse tillräckliga resurser utifrån det bekymmersamma ekonomiska läget. Vi behöver ha en bättre tillgänglighet inom primärvård, sjukvård och tandvård.

Även om Sverigedemokraterna tidigare fått igenom politik avseende budgetprocessen så klär bristerna regionplanerings- och budgetprocessen även i år. Det krävs en öppenhet kring regionplanering och budget för att vi tillsammans ska kunna föreslå klara förbättringar av regionens verksamhet.

Till skillnad från de hav av ospecifika mål och indikatorer som gjort kontroll och uppföljning av regionens förehavanden svår, likväl som svår att genomskåda för medarbetare, press och medborgare föreslår Sverigedemokraterna en klar styrning. I linje med tillitsbaserad styrning.

Petter Nilsson(SD)

Gruppledare Region Västerbotten

Index

5	Nuläge och Mål
9	Mål och indikatorer – Ekonomi
13	Mål och indikatorer – Verksamhet
14	Tabeller
15	Budget
18	Uppdrag
19	Skillnad mot majoriteten
20	Resultatbudget

Nuläge och Mål 2023–2026

Regionplanens syfte

Regionplanen och budget anger den övergripande planeringsinriktningen för perioden 2023–2026.

Här tydliggörs de prioriterade utvecklingsområdena. Vår ordinarie löpande verksamhet utgör kärnan i utövandet av vårt uppdrag – och är av yttersta vikt.

Mål och budget har utgångspunkt från andra långsiktiga strategier, såsom Sverigedemokraternas Regionala Utvecklingsstrategi, Kulturplan, Kompetensförsörjningsstrategi, med fler.

Syftet är att ge en övergripande vägledning om Region Västerbottens fokus för att klara uppdraget och för att nå målsättningarna i strategierna till och med år 2026.

Regionplanen 2023–2026 beslutas av regionfullmäktige och är en utgångspunkt till nämnders och styrelses verksamhetsplaner. Varje nämnd och styrelse har ansvaret att bryta ned och konkretisera Regionfullmäktiges beslutade mål och budget i en verksamhetsplan som fastställs av respektive.

Regionplanens målstyrning

Omvärldsanalys och Region Västerbotten

Region Västerbotten bedriver verksamhet inom områden som i hög grad påverkas av globala och mer nationella eller regionala förändringar. En aktiv omvärldsbevakning ska skapa förutsättningar för att prioritera och fatta nödvändiga beslut så att organisationen når uppsatta mål. Organisationen utvecklar kapaciteten att ta in omvärldens krav och koppla de till verksamhetens utmaningar. Med en gemensam bild som utgångspunkt kan vi tillsammans utvecklas för att hela tiden vara relevanta för de vi finns till för och hitta rätt sätt att ta oss an våra utmaningar.

Omvärldsbevakningen utgår ifrån en uppdelning i omvärld, närvärld (länet) och invärld (vår organisation). Arbetet har fokuserat på hur de långsiktiga samhällsförändringarna: demografi, globalisering, miljö och klimat, socioekonomi och sammanhållning samt teknisk utveckling påverkar vårt län samt vilka utmaningar verksamheten står inför och behöver arbeta med. De långsiktiga samhällsförändringarna verkar inte var för sig utan påverkar varandra i komplexa samband och innebär olika utmaningar för olika delar av landet.

Demografisk utveckling

Enligt SCB:s prognoser beräknas befolkningen i Västerbotten till 275 000 invånare 2026, vilket är en ökning med 0,6 procent från 2020. Men beräkningen tar inte hänsyn till den pågående expansionen i främst Skellefteåområdet.

Andelen personer i arbetsför ålder (20–64) prognosticeras att minska något medan antalet personer 65 år och äldre bedöms

öka, vilket innebär ökande utmaningar för välfärdssystemet.

Det bor färre kvinnor än män i alla länets kommuner.

Nuläge i länet

Många branscher har haft en positiv ekonomisk utveckling nationellt trots pandemin. Den positiva ekonomiska utvecklingen förstärks i Västerbotten av större företagsetableringar.

Den tidigare Socialdemokratiska regeringens godhetssignalerande, innebär att invånare och företag har det svårare – tillsammans med Sverige över huvud.

Den ryska invasionen av Ukraina kommer också sannolikt att påverka Västerbottens utveckling på kort och lång sikt.

Även om SKR:s senaste prognoser väntar relativt snabbt upphämtad svacka för svensk export och investeringar till följd av kriget i Ukraina – så finns det skäl att iaktta försiktighetsprincipen. Det finns med andra ord skäl att iaktta försiktighet kring satsningar framöver.

Förvärvsfrekvensen är marginellt bättre än riket i övrigt. Västerbotten har en försörjningskvot om 77,9.

Stora investeringar i länet och förväntad befolkningstillväxt innebär att det behövs en fördjupad samhällsplanering samt investeringar i bostäder och ny kapacitet inom kommunala och regionala välfärdstjänster.

Detta innebär också ökade strukturella kostnader. Även inom drift, då behov av samhällsservice också stiger i takt med befolkningen.

Under pandemin har resandemönster förändrats, vilket påverkar kollektivtrafikens framtida utbud och hur man möter resenärernas behov. På längre sikt skulle den stora samhällsvandringen i norra Sverige kunna innebära stor efterfrågan på kompetens, inflyttning och arbetsresor.

Den digitala infrastrukturen har använts mer under pandemin vilket har drivit på digitaliseringens möjligheter. Fortsatt distansarbete, ökad e-handel och användning av digitala tjänster gör tillgången på internet alltmer kritisk. Många, särskilt unga, har upplevt digitala arbetsformer som problematiska.

Undersökningar från före pandemin visar att innovation i övre Norrland jämfört med övriga Sverige har styrkor när det gäller offentliga resurser för innovation, forskning, och digital kompetens. De största utmaningarna är att få resurser för forskning, utveckling samt för varumärkes- och designskydd i näringslivet.

Det är viktigt att se till en rimlig nivå av administration, likväl som att begränsa godhets-signalering som i värsta fall endast leder till administration utan att förändra något.

Budgetavvikelse och prognos 2022

Delårsrapport augusti 2022 redovisar Region Västerbottens nämnder en positiv budgetavvikelse för verksamhetens nettokostnader på 15 miljoner kronor. Nettokostnaderna påverkas av ökade kostnader men även av ökade intäkter på grund av covid-19-pandemin. Det senare i form av riktade statsbidrag. Den största negativa avvikelsen de första två tertialen återfinns inom personalkostnader som totalt är 171 miljoner kronor.

Personalkostnaderna påverkas till stor del av pandemins effekter i form av korttidsfrånvaro och kostsamma kortsiktiga lösningar. Kostnadsutvecklingen uppgår till 3,7 procent.

Skatter och generella statsbidrag ger under perioden ett överskott på sammanlagt 239 miljoner kronor. Resultatet efter augusti innebär sammantaget en positiv avvikelse för verksamhetens resultat på 254 miljoner kronor.

Under perioden januari till augusti 2022 har det skett en förändring på de finansiella marknaderna och för regionens pensionsportfölj har marknadsvärdet minskat med 10,1 procent eller 583 miljoner kronor.

Helårsprognosen för 2022 visar på en positiv avvikelse mot budget för verksamhetens resultat med 256 miljoner kronor och en negativ avvikelse på finansnetto med 707 miljoner kronor. Resultat inklusive finansnetto blir då en negativ budgetavvikelse på 452 miljoner kronor.

Helårsprognosen för verksamhetens resultat är 446 miljoner och det ger tillsammans med ett finansnetto på -720 miljoner, ett underskott i årets resultat inklusive finansnetto på 274 miljoner kronor.

Skatteintäkter

2022 var Västerbottens andel av Sveriges befolkning 2,63 procent och prognosen fram till 2026 visar att andelen förändras till 2,62 procent. Befolkningsutvecklingen påverkar skatteintäkter och statsbidrag. Skattesatsen för 2023 ligger kvar på 11:35 kronor per skattekrona. Sveriges kommuner och regioner presenterade i augusti 2022 ett scenario för kommande års skatteintäkter.

För Region Västerbotten prognostiseras skatteintäkterna till 7 655 miljoner kronor för 2023. Jämfört med budget 2022 är det en ökning med 489 miljoner kronor och jämfört med prognosscenariot för 2022 är ökningen 491 miljoner kronor.

Sammanfattat visar Sveriges kommuner och regioners prognosscenariot att utveckling av skatteintäkterna för 2023 är något högre men visar en återgång till normal nivå 2024 och framåt.

Ökningstakten under planeringsperioden beräknas till drygt ca 300 miljoner kronor årligen.

Generella statsbidrag

Staten ger kommuner och regioner generella statsbidrag för att utjämna skillnader i intäkter och strukturella förutsättningar. I de generella statsbidragen ingår inkomstutjämning, kost-

nadsutjämning, regleringspost, strukturbidrag, införandebidrag samt läkemedelsbidrag. I underlaget ingår de extra bidrag som riksdagen beslutat eller förväntas besluta om under 2022.

Sammantaget är de generella statsbidragen till 2 400 miljoner kronor 2023, vilket är en ökning med 40 miljoner kronor jämfört med budget 2022.

Riktade statsbidrag

Riktade statsbidrag fördelas till regioner genom överenskommelser och är öronmärkta för ett visst ändamål. De är ofta tidsbegränsade och kopplade till en motprestation, samt någon form av återrapportering. Regionen ska se till att medlen används i linje med överenskommelser mellan regeringen och Sveriges kommuner och landsting. De riktade statsbidragen och ersättningen till regionerna har ökat kraftigt de senaste åren.

De riktade statsbidragen redovisas inom verksamhetens nettoram. De största riktade statsbidragen är: god och nära vård, förlösningvård och kvinnors hälsa, psykisk hälsa för barn och ungdomar, jämlik och effektiv cancervård samt-, LSS och ökad tillgänglighet. 2022 förväntas regionen få 268 miljoner kronor för dessa statsbidrag, vilket är 50 miljoner kronor lägre än förra året. Av dessa är 234 miljoner kronor inarbetade i den permanenta budgeten.

Dessutom får regionen statsbidrag för pandemins effekter för bland annat testning, vaccinationer och uppskjuten vård. Inför varje nytt år råder en stor osäkerhet kring förändringar av överenskommelserna och hur det kommer att påverka budgeten.

Synnerliga skäl

I kommunallagen kapitel 11 paragraf 5 står det att kommuner och regioner ska upprätta en budget så att intäkterna överstiger kostnaderna. Undantag får göras om det finns synnerliga skäl.

För 2023 åberopar Region Västerbotten synnerliga skäl för att lägga en budget med ett negativt resultat på 306 miljoner kronor. Planen är att återställa underskottet innan planperiodens utgång 2026. Anledningen är de snabba förändringarna i omvärlden som fått inflationen att stiga och medfört att regionens

pensionskostnader ökar kraftigt till 2023. Jämfört med budget 2022 har pensionskostnaderna ökat med 695 miljoner kronor.

Investeringar och avskrivningar

De senaste åren har regionens utgifter för investeringar ökat. Detta förklaras delvis av en ökad digitalisering och medicinteknisk utveckling men framför allt är det behovet av om- och nybyggnationer av fastigheter som driver investeringsutgifterna. Merparten av regionens lokaler byggdes på 50, 60 och 70-talet och är i stort behov av renovering och anpassning för att möta kraven från framtidens hälso- och sjukvård. Långsiktiga prognoser visar på fortsatt stort behov av investeringar de närmaste tio åren. För planperioden 2023–2026 är investeringsutgifterna totalt 3 781 miljoner kronor. Med högre investeringsnivåer ökar kostnaden för avskrivningar. Avskrivning är ett begrepp inom redovisningen som innebär att anskaffningsutgiften för en tillgång kostnadsförs över det antal år som motsvarar den ekonomiska livslängden. Detta görs för att kostnaden för en investering ska belasta resultatet under hela tillgångens livslängd och inte enbart det år

inköpet genomförs. Regionen avskrivningskostnader kommer, i takt med att de stora investeringarna färdigställs, att öka och bli en större andel av regionens totala budget

Pensioner

Prognosen för pensionskostnader 2023, inklusive finansiella kostnader, är i september 1 887 miljoner kronor, utifrån underlag från pensionsförvaltaren KPA. Jämfört med bedömning vid fjolårets regionplan är det en ökning med 695 miljoner kronor, varav 462 miljoner kronor är ökning av finansiella kostnader. Ökningen beror främst på inflation, men också på ett nytt pensionsavtal och pandemilöner. Pensionskostnaderna bygger på två viktiga parametrar, prisbasbelopp och inkomstbasbelopp. Prisbasbeloppet höjdes under sommaren med 8 procent jämfört med 2022, vilket är betydligt högre än tidigare prognoser. Inkomstbasbeloppet fastställs i november, men Sveriges kommuner och regioner har justerat prognosen något för 2023. Dessa ökningarna beror båda på den stigande inflationen.

Mål och indikatorer – ekonomi

Mål – En tillitsbaserad styrning

Tillitsbaserad styrning är inte bara en fråga om mjuka värden. Organisationskultur och ledarskap är viktigt. Samtidigt börjar den redan hur man styr, utvärderar och organiserar verksamheten. Alla i organisationen, oavsett organisationsnivå, har ett ansvar för att aktivt verka för att stimulera samverkan och helhetsperspektiv. I styrningen innebär den bland annat mindre kontroll. Exv Färre, men mer kvalitativa indikatorer.

Mål – En god ekonomisk hushållning

Det överripande målet för Region Västerbotten är att skapa en långsiktigt hållbar ekonomisk hushållning.

Mål – En fungerande budgetprocess

Region Västerbottens budgetprocess måste vara mer öppen. Ett grundförslag behöver vara tillgängligt från tjänstemännen i god tid. Därefter kan det hanteras av nämnder som kan komma med önskemål, allt från mindre förändringar till verksamhetskritiska. Därefter kan grundförslaget kompletteras av tjänstemän, tillsammans med förklaringar av kostnadsavvikelser från föregående år. Investeringsbudget, särskilt fastigheter behöver också belysas för att säkra att regionen fattar väl avvägda och bra beslut – likväl som för att möjliggöra den tillitsgrund som krävs för att medarbetare får bästa möjligheter.

Område	Indikatorer	Ansvarig nämnd/styrelse
Ekonomi	Resultat i förhållande till skatteintäkter samt generella statsbidrag och utjämning	RS
	Självfinansieringsgrad av investeringar	RS
	Soliditeten inklusive ansvarsförbindelsen för pensionsförpliktelser	RS

Verksamhet

Kompetensförsörjning

Vårdpersonal har länge haft en allvarigt bekymmersam situation.

Vi måste behålla personal. Vi behöver attrahera ny personal. Sammantaget kräver det dels omfattande resursförstärkning till verksamheten.

En av våra absolut viktigaste målsättningar handlar om att locka tillräckligt mycket personal för att möjliggöra återhämtning för de som jobbar i verksamheterna.

Idag är bristen på och konkurrensen om främst specialistkompetenser märkbar i hela organisationen. I hälso- och sjukvården och i tandvården är det glesbygdsområden som har det besvärligast just nu.

Den demografiska utvecklingen innebär stora utmaningar för kompetensförsörjningen. Nya industrietableringar ställer ökade krav på hälso- och sjukvården. Det innebär en ökad konkurrens om arbetskraft som även kan leda till en intern konkurrens.

Att stärka redan anställda medarbetares kompetens kommer att få stor betydelse för att klara framtida kompetensbehov. Sådana insatser tillsammans med digitala eller tekniska lösningar, kompetensväxling, flexibla anställningar och samverkan med de kommunala omsorgerna, kan förväntas minska rekryteringsbehovet.

Pensionsåldern kommer öka successivt de närmaste åren. Regionen har som arbetsgivare möjlighet att skapa förutsättningar för och stimulera till ett längre arbetsliv för dem som vill och kan arbeta längre.

Jämlikhet och jämställdhet

Region Västerbotten förutsätter att vår personal har tillräcklig utbildning, och är lämpliga för sina arbetsuppgifter.

Hälso- och sjukvårdslagen är tydlig att vård ska ges efter behov.

Kvotering är inte en lämplig princip vid rekrytering. Kompetens ska prioriteras.

Digitalisering

Digitalisering, verksamhetsutveckling med teknik, gör det möjligt att erbjuda vård och omsorg, utbildning och kommersiell service.

Den skapar också förutsättningar för ökad jämlikhet och jämställdhet vilket ökar möjligheterna att arbeta och ta del av samhällslivet.

Digitaliseringen är ett viktigt verktyg för att förändra och förstärka vården och skapa mer tid till vård av god kvalitet för regionens invånare.

För att ytterligare stärka förutsättningarna för en jämlik vård behövs fortsatt samarbete mellan huvudmän, andra offentliga aktörer och näringsliv med gemensamma målbilder och strukturerad uppföljning.

En viktig aspekt är att se till att våra verktyg är lämpade för vår verksamhet, våra invånare och våra patienter. Ifall de verktyg inte är lämpade för vår verksamhet behöver de förstås revideras eller ersättas.

Folkhälsa

Regionen står inför en preventionsskuld där uteblivna förebyggande insatser bidrar till ökad ohälsa.

Pandemin har inneburit en stor påfrestning på hälso- och sjukvården och det förebyggande arbetet som Västerbottens hälsoundersökningar har ofta prioriterats bort.

Uteblivna vårdbesök har också minskat möjligheterna att uppmärksamma utsatthet för våld i nära relationer.

Behovet av kompensatoriska folkhälsoinsatser för inflyttade och flyktingar som inte tagit del av förebyggande insatser förväntas öka.

Vårdutveckling

Region Västerbotten har tagit fram en målbild för framtidens hälso- och sjukvård. Målbild 2030 beskriver vilka förflyttningar som är nödvändiga för att nå målen med hjälp av principerna rätt sätt, rätt tid och rätt plats.

Arbetet är grundat på arbets- och samverkansformer i det nationella systemet för kunskapsstyrning och nationell högspecialiserad vård. Allt arbete har stora inslag av digital utveckling.

En utveckling med en äldre befolkning ställer krav på ett effektivt förebyggande hälsoarbete med bland annat satsningar på livsstilsförändringar och egenvård för att minska framtida vårdkonsumtion.

Samverkan med kommunen och andra vårdgivare är viktig. Nya etableringar i länet kan påverka vårdbehov, vårdkonsumtion samt resursbehov. Hur det blir beror bland annat på hur många som flyttar till länet, vilken ålder och vilket kön de har samt eventuell förflyttning inom länet.

Konsumtionskostnader

Den strukturjusterade kostnaden för länets hälso- och sjukvård uppgår till 27 318 kronor per invånare 2021. I denna kostnad har hänsyn tagits till de strukturella skillnaderna som gäller avseende olika befolkningsparametrar som ålder, geografi med mera. Justering är även gjord för olika hantering av ökad pensionskostnad mellan regionerna under 2021. Västerbottens kostnad är 1 631 kronor lägre per invånare än rikets genomsnitt, vilket motsvarar 447 miljoner kronor räknad på länets befolkning. Västerbotten har den sjunde lägsta kostnaden av alla regioner i landet. I jämförelsen påverkar Region Stockholm genomsnittskostnaden markant genom sin höga kostnad. De senaste åren har läget för Västerbotten ändrats på ett högst påtagligt sätt. 2018 hade Västerbotten den nästa högsta strukturjusterade kostnaden för hälsooch sjukvård i landet. Det finns främst två anledningar till förändringen. Förutsättningarna för beräkningen av den kommunala kostnadsutjämningen har ändrats och varit gynnsamma för Västerbottens del. De senaste årens statsbidrag för diverse pandemier har också varit till Västerbottens fördel.

För att identifiera vilka områden som har en högre eller lägre kostnad hänvisas till den årliga rapporteringen av regionernas samlade verksamhetskostnader till Statistiska centralbyrån. Även här görs en viss justering med anledning av olika redovisningsprinciper för pensionskostnader 2021. Redovisningen ger en samlad bild på 29 688 kronor per invånare för Västerbotten vilket i princip är lika som för riket i sin helhet. Här framgår att kostnaderna för primärvård uppgår till 5 830 kronor per invånare, vilket är 354 kronor lägre än genomsnittet för riket. Kostnaden för specialiserad somatisk vård är 17 599 kronor per invånare vilket är 21 kronor mer än riksgenomsnittet. Kostnaderna för specialiserad psykiatrisk vård är 2 519 kronor per invånare vilket är 294 kronor mindre än riket. Kostnaderna för tandvård uppgår till 885 kronor per invånare vilket är 164 kronor mer än riksgenomsnittet. Kostnaden för övrig hälso- och sjukvård, vilket bland annat innefattar ambulans- och sjuktransporter, sjukresor, hjälpmedel samt forskning och utveckling uppgår till 2 566 kronor per invånare vilket är 312 kronor mer än riket i genomsnitt. De två senare områdena, tandvård och övrig hälso- och sjukvård har inte tagit del av de riktade statsbidragen för pandemin i någon större omfattning. Detta är annars en förklaring till Västerbottens förbättrade position, alltså att regionens ökning av bidrag är bland de högsta i landet. Detta påverkar nettokostnaden positivt. Produktionskostnaderna i hälso- och sjukvården har den största kostnadsökning av alla regioner mellan 2020 - 2021.

Kostnaderna för den regionala utvecklingen är inte lika enkel att jämföra på grund av att regionerna har olika uppdrag, främst för trafiken. Den genomsnittliga kostnaden (nettokostnaden) för det regionala utvecklingsuppdraget i landet är 3 433 kronor per invånare. För Region Västerbotten uppgår kostnaden till 1 519 kronor. Nettokostnaden för regional utveckling per invånare var 2021 den fjärde lägsta bland rikets alla regioner.

Produktionskostnader, hälso- och sjukvård

Till skillnad från kostnader för den konsumerade vården, där kostnader för länets befolkning beskrivs oavsett vem som utför den, beskriver produktionskostnaden hela regionens hälso- och sjukvårdsuppdrag utifrån ett ekonomiskt perspektiv oavsett till vem vården ges.

Kostnaden per producerad viktad vårdkontakt i primärvården ligger något under genomsnittet för landets primärvård. Det är dock ganska stora skillnader mellan den region som har högst respektive lägst kostnad.

Kostnaden för Västerbotten ligger på 1 073 kronor per vårdkontakt.

Produktionskostnaden för den specialiserade somatiska vården beskrivs utifrån respektive sjukhus vårdnivåer.

Här redovisar Norrlands universitetssjukhus en kostnad för öppen vård på 69 645 kronor per DRG-poäng att jämföra med genomsnittet för de övriga universitetssjukhusen på 69 720 kronor per DRG-poäng. För Skellefteå lasarett är motsvarande kostnad 67 566 kronor och för Lycksele lasarett 87 544 kronor att jämföra med genomsnittet för läns- och länsdelssjukhus på 63 976 kronor.

I fråga om produktionskostnaderna för den specialiserade somatiska slutenvården redovisar Norrlands universitetssjukhus en kostnad

per DRG-poäng på 72 461 kronor, att jämföra med övriga universitetssjukhus på 71 132 kronor.

För Skellefteå lasarett är den genomsnittliga kostnaden per DRG-poäng 64 876 kronor, medan motsvarande kostnad för Lycksele lasarett är 72 264 kronor. Genomsnittet för övriga av landets läns- och länsdelssjukhus är 62 377 kronor.

Kostnaden för den psykiatriska öppenvården är 78 185 kr per DRG-poäng för Västerbotten medan motsvarande uppgift för resten av riket är 65 553 kr. För slutenvården är motsvarande belopp 51 485 kr för Västerbotten och 62 644 för riket.

Miljö och klimat

Det är viktigt att ta hand om miljön.

Vi råder förstås inte över alla aspekter kring miljö.

Får vi en större befolkning i länet kommer vi behöva utöka uppvärmda ytor och liknande. Det är förstås en naturlig aspekt av att vi växer.

Uppvärmningskostnader och annat är svårigen något vi råder över i någon omfattning, och heller inget vi löser genom att anställa ytterligare administration.

Ett rimligt fokus framöver är att sikta mot att minska utsläppen av medicinska gaser.

Mål och indikatorer – ekonomi

Mål – En bra arbetsgivare

Regionen Västerbotten måste bli en bra arbetsgivare. Vi måste behålla och kunna attrahera ny personal. Det kräver ett långsiktigt arbete. Fler som arbetar för oss innebär lägre hyrpersonal-kostnader, och innebär att vi kan bli en mer konkurrenskraftig aktör i fråga om att attrahera kompetens.

Mål – En nära vård

Den bästa vården kan man ofta få inom primärvården. Vi behöver verka för att kunna ge patienter hjälp tidigare i vårdkedjan. Vi genomför Västerbottens hälsoundersökningar (VHU).

Mål – Mervärde för medborgare och patienter

Region Västerbotten bär med sig medborgar- och patientperspektiv i vår verksamhet. Regionen verkar för att hålla nere kötider, och långsiktigt ser vi till att kunna följa vårdgarantin. Vi verkar för att säkra en trygg förlossningsvård i hela länet. Vi ser till att förordnandetiden i patientnämnden hålls nere, att man snabbt får hjälp.

Vi arbetar kunskapsbaserat.

Mål – Tag tillvara på digitaliseringen

Vi verkar för att regionen har rätt digitala verktyg. Rätt verktyg är verktyg som används – och som leder till förbättringar.

Mål – Stärk regionen

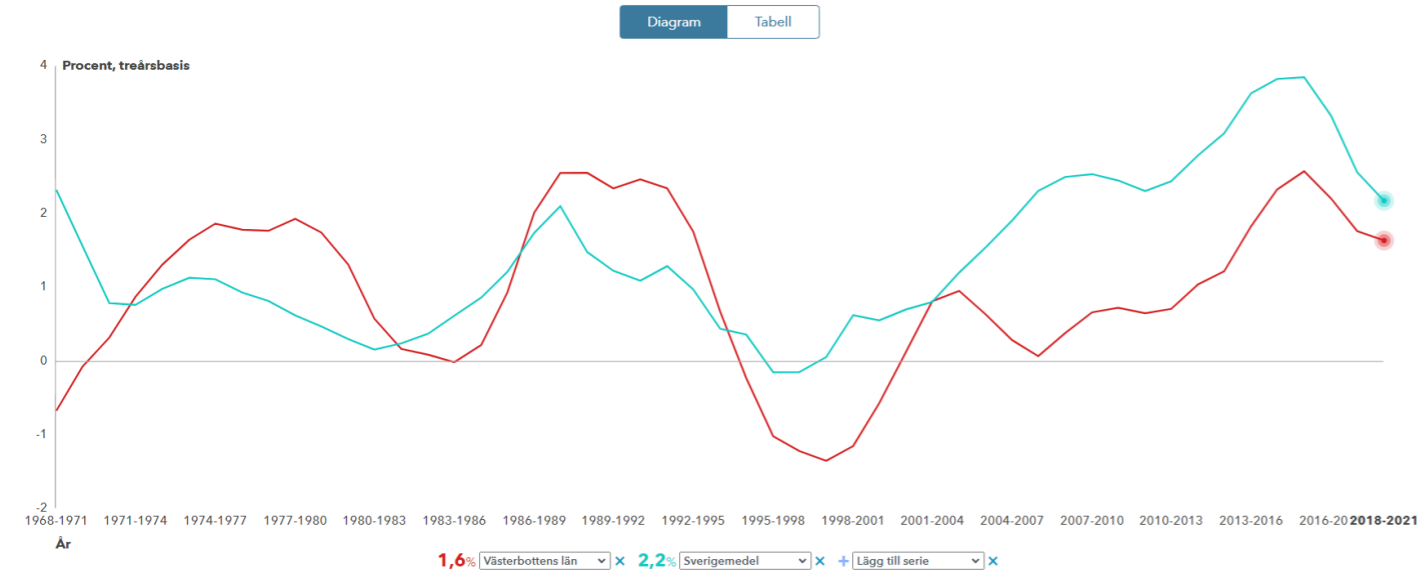
Region Västerbotten ska vara bra och tryggt för oss som bor i länet. Regionen ska vara attraktiv för turister. Det är också viktigt att sörja för en stärkt försörjningsgrad.

Område	Indikatorer	Ansvarig nämnd/styrelse
Verksamheten	Oplanerad återinskrivning inom 30 dagar	HSN
	Antal vårdtygn på sjukhus för utskrivningsklara patienter	HSN
	Andel bokning, ombokning gjorda av invånare genom 1177	RS
	Andel distanskontakter (som har ersatt öppenvårdsbesök)	RS
	Andel av patientkontakten som sker digitalt	RS
	Andel förlängning av sjukskrivningar genom 1177	HSN
	Andel patienter för vilka regionen når uppställda mål inom vårdgarantin	RS+HSN
	bemanningsstruktur (region-, hyrpersonal, vakans), sett till bemanningsplan per basenhet.	Övergripande
	Andel utförda VHU	RS
	Standardiserade vårdförlopp – SVF – inom målvärde	HSN
	Genomsnittlig förordnandetid för ärenden inom patientnämnden	Patientnämnden
	Andel basenheter som frågar om våld i nära relationer samt dokumenterar detta	HSN
	Andel (%) hembesök till nyfödda	HSN
	Genomsnittlig restid i samband med förlossning	HSN
	Genomsnittlig förordnandetid för ärenden inom patientnämnden	Patientnämnden
	Andel basenheter som frågar om våld i nära relationer samt dokumenterar detta	HSN
	Andel (%) hembesök till nyfödda	HSN
	Genomsnittlig restid i samband med förlossning	HSN
	Minska utsläpp av medicinska gaser	HSN
	Antal Gästnätter (stärkt regional turism)	RUN
	Andelen brukad jordbruksmark	RUN

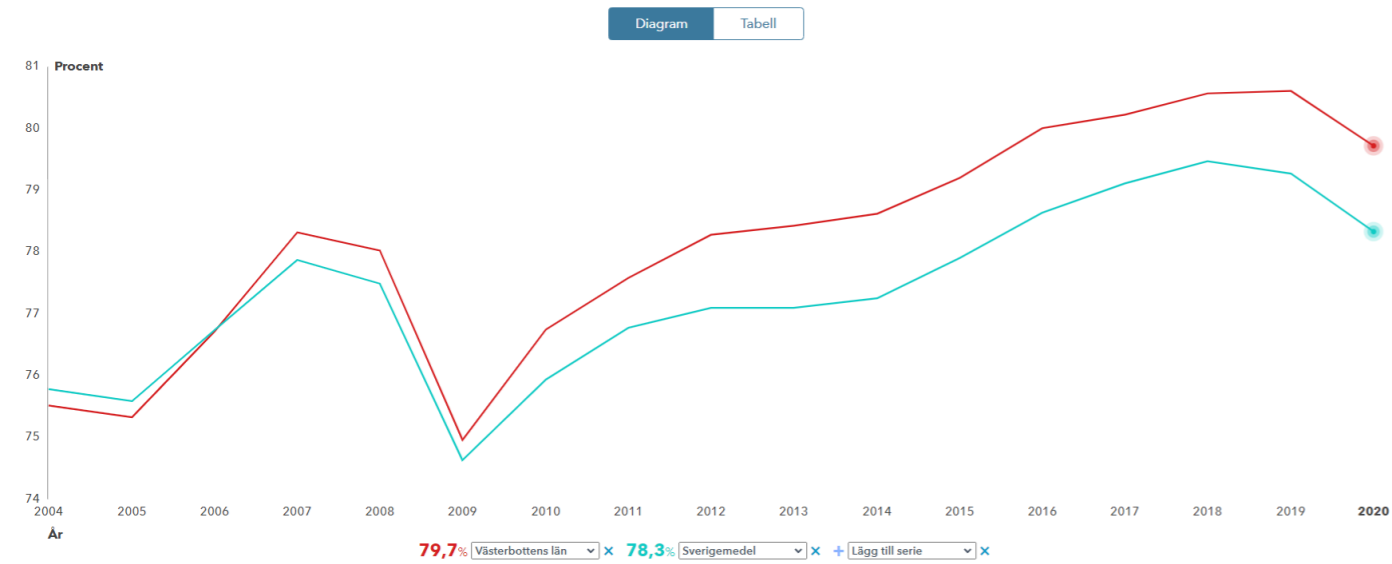

Tabeller

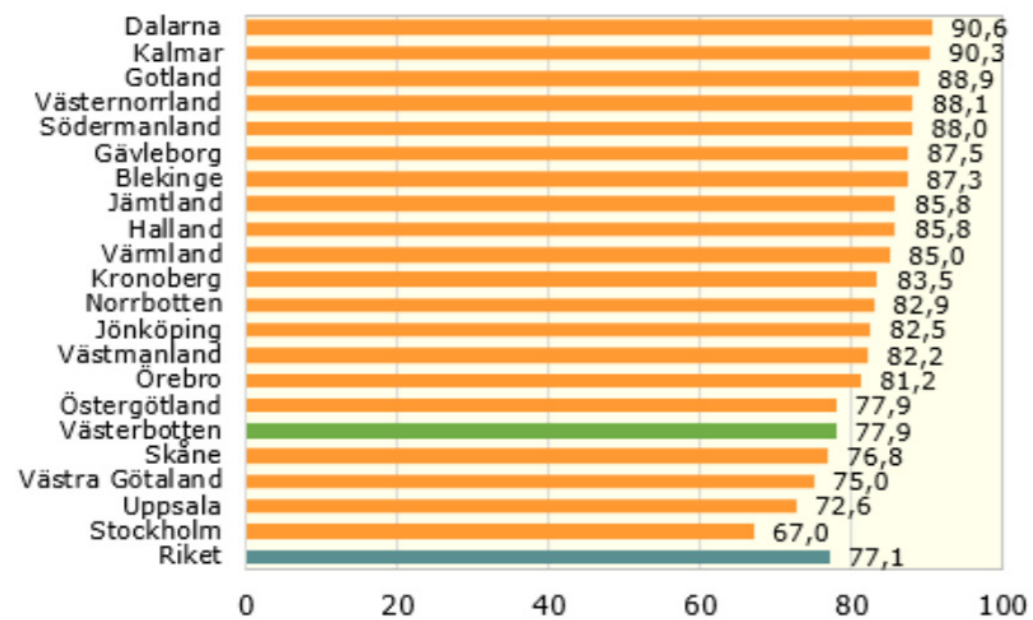
Befolkningsökning

Förvärvsfrekvens

Länens demografiska försörjningskvot 2021 Per 100 invånare

Budget 2023-2026

Budget och plan

Budgetförändringar för 2023

2023 ökar budgeten för verksamhetens nettokostnader med landstingsprisindex för löne- och prisökningar exklusive läkemedel på 6,8 procent. Ökningen består dels av kostnadsförändringar på löner, material och tjänster och dels av förändringen kopplad till pensionskostnader samt ökade kostnader för avskrivningar.

En omfördelning är från hälso- och sjukvårdsnämnden till digitalisering och service med 3,6 miljoner kronor för att bemanna etableringen av centralkassor på Skellefteå lasarett och Norrlands universitetssjukhus. 3,7 miljoner kronor flyttas från hälso- och sjukvårdsnämnden till digitalisering och service för att bidra till utvecklingen av digitala lösningar. Införandet av ett nytt resurshanteringssystem, TESSA, kommer effektivisera resursplaneringen men kräver nya resurser för att stötta verksamheten. Hälso- och sjukvårdsnämnden bidrar med 1,4 miljoner kronor. Ett beslut togs av regionstyrelsen 2022 att anslag inom styrelsen delfinansierar satsningen för utökad lokalvård för att minska problemen med byggnadsrelaterad ohälsa 2023 med 1,3 miljoner kronor, vilket är en utökning med 0,9 miljoner kronor. För att skapa förutsättningar för jämlik tandvård får tandvård beställare 10 miljoner kronor för ökad ersättningen för barnkapitering, vilket minskar budgeten för regionstyrelsen.

Budgeten minskas sammantaget utanför indexuppräknings, avskrivningar och pensionskostnader med 1,9 miljoner kronor för hela regionen. I det ingår tidigare beslut om budgetförändring som börjar gälla från och med 2023. Primärvårdens beställare får en ökning med 3,9 miljoner kronor till ungdomsmottagningar för att ersätta ett statsbidrag som försvinner 2023. Svensk luftambulans har enligt tidigare beslut en minskad budget med 3,8 miljoner kronor från och med 2023 samt budgeten på 2 miljoner kronor som funnits för det utökade städbehov under pandemin försvinner.

Resultatbudget

Resultatbudgeten är en sammanställning av förväntade intäkter och kostnader samt vad detta ger för förväntat resultat för en viss period. Regionens resultatbudget utgår till stor del ifrån Sveriges kommuners och regioners

prognos för hur skatter och generella bidrag utvecklas, landstingsprisindex exklusive läkemedel samt prognos av pensionskostnader från regionens pensionsbolag. De ekonomiska förutsättningarna för planperioden är utmanande.

I resultatbudgeten för 2023 ökar verksamhetens nettokostnader med 557 miljoner kronor från 9 336 miljoner kronor i budget 2022 till 9 893 miljoner kronor 2023. Det motsvarar en ökning på 5,8 procent. Till största del beror ökningen på den höga inflationen där prisökningar men framför allt pensionskostnader ökar kraftigt.

Prognosen för pensionskostnader visar på höga kostnader även 2024 men prognosticeras sedan minska.

Skatteintäkter och generella statsbidrag prognosticeras vara 10 055 miljoner kronor 2023. Detta är 529 miljoner kronor högre än budget 2022, vilket motsvarar en ökning på 5,1 procent. Ökningen under resterande planperioden är drygt 3,0–3,9 procent per år.

Verksamhetens resultat är 162 miljoner kronor 2023, vilket motsvarar 1,6 procent av skatter och generella statsbidrag.

Ram för regionstyrelsen

Regionfullmäktige beslutar att ge regionstyrelsen 3 891 miljoner kronor 2023 års budget. I förhållande till 2022 har budgetförändringar och uppräknings för löner och priser inarbetats. Styrelsens budget är uppdelad på primärvård beställare, tandvård beställare, digitalisering och service, pensionskostnader, avskrivningar och övrig verksamhet.

Primärvårdens beställare får en budget på 1 519 miljoner kronor, med en utökning på 3,9 miljoner kronor till ungdomsmottagningarna från ett tidigare beslut. Primärvårdsramen fördelas enligt ersättningsmodellen för hälsoval samt godkända tilläggsuppdrag. Därtill 22 miljoner kronor som ramökning i syfte att stärka tillgänglighet, satsa på fast läkarkontakt samt på personal som bor och verkar i glesbygd.

Tandvårdens beställare får en budget på 159 miljoner kronor. Uppräkningen av budgeten för pris- och löneökningar ingår samt ett budgettillskott på 13 miljoner kronor för att utöka

ersättningen till barnkapitering, samt för att stärka tillgänglighet.

Under 2021 genomfördes en sammanslagning av områdena digitalisering och service. Området får 959 miljoner kronor till förfogande under 2023 varav budgetförändringar samt löner och priser inarbetats.

Avskrivningsbudget för 2023 är 550 miljoner kronor, vilket är en ökning med 70 miljoner kronor. Utgångsläget är den beslutade investeringsbudgeten. Budgetramen för pensionskostnader är 1 309 miljoner kronor vilket motsvarar pensionsförvaltaren prognos, och är en ökning med 233 miljoner kronor eller 22 procent.

Detta budgetförslag räknar emellertid med försäljning av de eftersatta lokaler inom Vindelns folkhögskola.

Vi ser hellre dessa medel läggs på reinvesteringar på fastigheter avsedda för vård, samt starkt tillgänglighet.

Ram för hälso- och sjukvårdsnämnden

Regionfullmäktige beslutar att ge hälso- och sjukvårdsnämnden 5 589 miljoner kronor i budgeten för 2023. I förhållande till 2022 har budgetförändringar samt uppräknings för löner och priser inarbetats.

En ramförstärkning för att stärka regionens attraktivitet för våra anställda. Detta för att erbjuda återhämtning likväl som för att stärka vårt anseende. Utvecklingen behöver vändas, våra medarbetare behöver bli fler – och mängden hyrpersonal med det begränsas.

Därtill särskilda satsningar på förlossningsvård. Ytterligare besparingar går att göra inom nämndens verksamhet genom besparingar på vårdperifer administration, minskade tolkkostnader till följd av införd egenavgift i de fall man erbjudits SFI – med undantag för nationella minoriteter samt de som på grund av funktionsvariation inte har möjlighet att förstå eller göra sig förstådda inom regionens verksamhet.

Primärvårdens verksamhet och största delen av tandvårdens verksamhet är inte anslagsfinansierad. De får sin ersättning från primärvård beställare respektive tandvård beställare.

Ram för regionala utvecklingsnämnden

Regionfullmäktige beslutar att ge nämnden för regional utveckling 375 miljoner kronor inför 2023, varav 239 miljoner kronor går till kollektivtrafikens förfogande. I förhållande till 2022 har omfördelningar samt uppräknings för löner och priser inarbetats. Därtill görs besparingar inom en rad poster. Dels en rad av den av politiken skattefinansierade styrda/beslutade kulturen. En hel del av regionala utvecklingsnämndens projektverksamhet, samt bidrag – exempelvis till ibn rushd.

Ram för folkhögskolestyrelsen

Regionfullmäktige beslutar att ge folkhögskolestyrelsen för Vindelns och Storumans folkhögskolor 11 miljoner kronor budgeten för 2023. Uppräkningen av budgeten för pris- och löneökningar ingår.

Det innebär ett generellt sparbetning om en miljon kronor.

Ram för patientnämnden

Regionfullmäktige beslutar att ge patientnämnden 6 miljoner kronor till i budgeten för 2023.

Ram för revisionen

Regionfullmäktige beslutar att ge revisionen 9 miljoner kronor i budgeten för 2023. Regionfullmäktiges presidium har hanterat ärendet i särskild ordning.

Ram för krisledningsnämnd

Under 2022 beslutades om en ny nämnd för krisledning. Den har inte fått någon budget. Ram för måltidsnämnden och kostnämnden. Måltidsnämnden och kostnämnden hanteras enligt särskild ordning.

Ram för Regionfullmäktige

Regionfullmäktige får en ram om 12 miljoner kronor. Vi avslutar beredningen för demokrati, likväl som beredningen för kompetensförsörjning. sammantaget en besparing om ca 6 mnkr.

Dessa nämnder hanterar ämnen som svårligen bidrag nämvärt inom deras respektive uppdrag.

Därtill sparar vi in resor, arvoden och hotellvisiteter genom att hålla fullmäktige fast i Umeå.

- 2 Att arbeta för att hantera centrallager in-house
- 3 Att inarbeta ett sugande lagersystem i framtidens vårdinformationssystem
- 4 Att tillkännagöra fullmäktiges avsikt att diversifiera lagerhållningen
- 5 Att tillkännagöra fullmäktiges avsikt att lagerhålla skyddsutrustning
- 6 Att begränsa våra kulturbolags verksamhet
- 7 Att i de generella ägardirektiven begära att våra bolag tillställer bolagsbudget och VD-instruktioner till regionstyrelsen
- 8 Att utveckla mobilitetskoordinatörstjänst
- 9 Att skattesatsen sätts till 11,35
- 10 Att införa egenavgift för tolkkostnader för de som bott i Sverige i minst tre år och erbjudits SFI
- 11 Att utveckla Vårdnära Service
- 12 Att utveckla Vårdnära administration i enighet med Sverigedemokraternas förslag
- 13 Att – vid bifall av punkt 11 samt 12 – höja målsättningen om mängden personal per chef från till
- 14 Att utveckla memeologen
- 15 Att införa avdrag på studieskuld alternativt pensionsinbetalningar för personal som bor och verkar i glesbygd
- 16 Att utreda att sänka högkostnadstaket för sjukresor till samma nivå som innan
- 17 Att utöka AT- och ST-block
- 18 Att utvärdera införandet av länskliniker
- 19 Att säkerställa att regionen har en medeltung helikopter
- 20 Att säkerställa att var primärvårdsenhet har en kurator
- 21 Att stärka öppettider vid belastade primärvårdsenheter
- 22 Att säkerställa att rätt kompetens arbetar med rätt arbetsuppgifter
- 23 Att arbeta med att lyfta fram osynliga arbetsgrupper
- 24 Att belöna personal som kommer med förslag som leder till mervärde i verksamheten
- 25 Att säkerställa trygga rutiner kring journalsystemet
- 26 Att verka för att staten ersätter regioner för medicin för regionalt överrepresenterade sjukdomar
- 27 Att ta fram en tillgänglighetsplan
- 28 Att stärka samarbetet med kommunerna kring psykisk ohälsa
- 29 Att riktlinjerna kring psykisk ohälsa ska lägga ett särskilt fokus på orosanmälningar
- 30 Att sörja för en större del av vårdersättningsmodellen på abonnemang jämte övriga regioner i vårt regionala sjukvårdsförbund
- 31 Att skärpa kontrollen på våra projekt
- 32 Att vidareutveckla vårdnära Service
- 33 Att stärka beredskap och samverkan med kommuner
- 34 Att ge särskilt fokus på våra regionala och lokala kulturarv och kulturmiljöer
- 35 Att våra kulturbolag anpassa föreställningar för mindre scener för hela Västerbotten
- 36 Att begränsa våra kulturbolags verksamhet
- 37 Att stärka Norrlandsoperans självfinansieringsgrad
- 38 Att tillkännage ambitionen att inte bedriva lobby för skattemedel
- 39 Att tillkänna ge meningen att befintligt system med mobilitetsstöd inte är önskvärd
- 40 Att söka 1:1 medel för projekt för fastighetsreinvesteringar för att söka energieffektiviseringar
- 41 Att ytterligare arbeta för att begränsa lustgasutsläpp
- 42 Att intensifiera arbetet mot utsläpp av farligt avfall
- 43 Att arbeta för att i större utsträckning arbeta för inköp av flegångsprodukter och verktyg
- 44 Att vård för vuxna som uppehåller sig illegalt i Sverige endast ska ges i mån den ej kan anstå
- 45 Att verka för att KSA slutar agera flygbolag och istället arbetar för upphandlingar
- 46 Att regionen planerar för alternativ verksamhet alternativt avyttring av de tillgångar som KSA – i och med punkt – inte längre kan behöva
- 47 Att begränsa konstinköp i samband med investering till att omfatta % av totala investeringsvärdet
- 48 Att regionen vid upphandling av sjukresor värdesätter lokalkännedom resetid och fast anknnytning
- 49 Att stärka förlossningsvården genom ytterligare händer i verksamheten
- 50 Att utveckla projektet med kulturdoulor till förmån för förlossningsvård och kvinnors hälsa
- 51 Att indikatorer preciseras med hjälp av APT:ar av verksamheten för att skapa ett värde i målstyrningen
- 52 Att i de generella ägardirektiven skriva in att våra bolag skall tillställa regionstyrelsen bolagsbudget och VD-instruktioner
- 53 Att bifalla Sverigedemokraternas uppdrag under respektive bolag i bolagsbilagan
- 54 Att bifalla Sverigedemokraternas direktiv under respektive bolag i bolagsbilagan
- 55 Att Regionen ska verka för att avstycka upphandlingar i mån rimlig
- 56 Att Regionen vid viktning av upphandling skall prioritera närproducerat
- 57 Att Regionen vid upphandling ej skall vikta in ekologiskt
- 58 Att Patientnämndens material ska, när det är lämpligt, anpassas till lättläst språk för att möjliggöra för barn och ungdomar att förstå texten.
- 59 Att När Patientnämndens handläggare bedömer det som lämpligt ska berört barn/ungdom vidtalas för information – och barnets synpunkter beaktas i anpassad dialog.
- 60 Att när patientnämnden begär ett skriftligt svar i ett ärende som rör barn/ungdomar, ska alltid ett särskilt missivbrev biläggas där barnperspektivet belyses med specifika råd rörande svar adresserat till barnet/ungdomen
- 61 Folkhögskolan ska fokusera på utbildningsplatser för yrkesgrupper inom vård och omsorg.
- 62 Folkhögskolestyrelsen ska fokusera på att erbjuda utbildningsplatser till allmänna kurser.
- 63 Folkhögskolestyrelsen ska fokusera på att erbjuda utbildningsplatser till lärarassistent.
- 64 Folkhögskolestyrelsen ska fokusera på att erbjuda utbildningsplatser till byggnadsvårdare.
- 65 Att NUS Rustar upp en centralt placerad handikaptolett med skötbord för vuxna

Skillnader, sett till majoriteten

Nämnd	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
Regionfullmäktige	-6	-6	-6	-6
Avveckla beredningar	-6	-6	-6	-6
– för kompetensförsörjning	-2,9	-2,9	-2,9	-2,9
– för Demokrati	-2,9	-2,9	-2,9	-2,9
Minskat resande (RF i Umeå)	-0,4	-0,4	-0,4	-0,4
Regionstyrelse	22	13,0	14,0	16,0
Reduktion administration	-4	-15	-15	-16
Jämställdhetsintegrering, gender				
-budgeting, HBTQ-diplomering, kommunikatörer, varumärke, etc				
Generell ramförstärkning	11	13	13	14
Satsning tandvård	3	3	3	4
Satsning fast läkarkontakt, samt personal som bor och verkar i glesbygd	12	12	13	14
Hälsa- och sjukvårdsnämnd	21	48	88	128
Avslut kulturdoulor	-1	-1	-1	-1
Reduktion administration och konsultkostnader*	-14	-37	-37	-37
– varav minskade administrativa kostnader**	-2	-15	-15	-15
– varav minskade tolkkostnader pga införd egenavgift	-12	-12	-12	-12
Generell ramförstärkning	30	80	120	160
Satsning förlossningsvård	6	6	6	6
Regionala Utvecklingsnämnden	-38	-74	-78	-90
– varav reduktion av skattefinansierad och politikerstyrd kultur/samt bidrag	-32	-60	-62	-63
– varav reduktion av projekt	-5	-11	-12	-12
– varav reduktion av administration och konsultkostnader	-1	-3	-4	-4
Folkhögskolestyrelsen	-1	-1	-1	-1
Stärkta generella statsbidrag med 47 mnkr	-47	-47	-47	-47

Resultatbudget

Prognos Resultatbudget 2023 - 2026

Budgetramar Nämnd/styrelse (mnr)

Nämnd	Budget 2021	Bokslut 2021	Budget 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
Regionfullmäktige	17		18	12	12	12	12
Regionstyrelse	3 426	3 267	3 559	3 891	4 124	3 924	3 994
Hälsa- och sjukvårdsnämnd	5 147	5 243	5 332	5 589	5 788	6 012	6 235
Regional Utvecklingsnämnd	398	372	403	375	349	358	360
Folkhögskolestyrelse	10	9	10	11	11	12	12
Patientnämnd	6	5	6	6	7	7	7
Revision	8	8	8	9	9	9	9
Krisledningsnämnd				0	0	0	0
Summa Verksamhetskostnader	9 011	8 904	9 336	9 893	10 301	10 335	10 632
Skatteintäkter	6 750	6 998	7 166	7 655	7 979	8 330	8 629
Generella Statsbidrag	2 442	2 396	2 360	2 400	2 463	2 482	2 505
Summa skatter och statsbidrag	9 192	9 394	9 526	10 055	10 442	10 812	11 134
– Utveckling skatter&statsbidrag	4,6%		3,6%	5,1%	3,9%	3,6%	3,0%
Verksamhetens Resultat	181	491	190	162	141	477	502
Procent av skatter&statsbidrag	2,0%	5,2%	2,0%	1,6%	1,4%	4,4%	4,5%
Finansiella kostnader	-143	-97	-133	-597	-539	-324	-298
Finansiella intäkter	120	1 003	120	160	170	180	190
Summa finansnetto	-23	907	-13	-437	-369	-144	-108
Resultat inklusive finansnetto	158	1 397	177	-275	-228	333	394
Procent av skatter&statsbidrag	1,7%	14,9%	1,9%	-2,7%	-2,2%	3,1%	3,5%
LPIK exkl läkemedel				6,8%	4,6%	0,1%	3,8%

Resultatbudget (mnr)

Budgetramar Nämnd/styrelse (mnr)

Resultatbudget	Budget 2021	Bokslut 2021	Budget 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
Verksamhetens nettoram		-8 904	-9 336	-9 893	-10 301	-10 335	-10 632
– budgeterad kostnadsutveckling			3,6%	6,0%	4,3%	0,0%	2,6%
Skatteintäkter		6 998	7 166	7 655	7 979	8 330	8 629
Generella statsbidrag		2 396	2 360	2 400	2 463	2 482	2 505
Summa skatter och statsbidrag		9 394	9 526	10 055	10 442	10 812	11 134
– Utveckling skatter och statsb.			3,6%	5,1%	3,9%	3,6%	3,0%
Verksamhetens Resultat		490	190	162	141	477	502
Procent av skatter och statsb.		5,2%	2,0%	1,6%	1,4%	4,4%	4,5%
Finansiella intäkter		1 003	120	160	170	180	190
Finansiella kostnader		-97	-133	-597	-539	-324	-298
Summa Finansnetto		907	-13	-437	-369	-144	-108
Resultat inklusive finansnetto		1397	177	-275	-228	333	394
Procent av skatter och statsb.		14,9%	1,9%	-2,7%	-2,2%	3,1%	3,5%